

ПОЗИТИВНА ДИСЦИПЛІНА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Усі дорослі, які мають справу з дошкільнятами періодично відчують фрустрацію та безпомічність, стикаючись з дитячою істерикою, не бажанням долучитись до пропонуванних активностей чи слідувати правилам. Дякуючи активному поширенню ідей гуманістичної педагогіки, педагогіки партнерства, теорії прив'язаності, позитивної психології, сьогодні все більш активно використовуються дитиноцентричні способи взаємодії з дітьми.

Одним з таких способів є «positive discipline» («позитивна дисципліна») – програма розроблена доктором психологічних наук Джейн Нельсон. Головна ідея програми полягає у тому, що засвоєння соціальних норм повинно відбуватися з глибокою повагою, як до дітей так і до дорослих.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ

В основі моделі позитивного батьківства та педагогіки лежать ідеї Альфреда Адлера та Рудольфа Дрейкуса.

Альфред Адлер у 1920 році вперше представив американській публіці ідею педагогічного просвітництва батьків. Психолог пропагував шанобливе ставлення дітей, та водночас наголошував, що відсутність рамок та дисципліни у вихованні дітей призводить до деструктивної поведінки та соціальної дезадаптації.

Ідеї «класного менеджменту»*, що базуються на тих самих принципах (поваги та шанобливого ставлення до дитини) були в той самий час представлені у Відні психологом Рудольфом Дрейкусом, а от у Сполучених штатів були опубліковані у 1930 році.

Дрейкурс та Адлер називають добрий та твердий підхід до навчання та виховання дітей «демократичним».

Авторка сучасної теорії «позитивної дисципліни» Джейн Нельсон виокремлює п'ять критеріїв ефективного «навчання» позитивній дисципліні:

1. Дорослий добрий та наполегливий одночасно

Діти слідуєть за дорослим, коли відчувають, що у нього все під контролем та він неухильний у своєму рішенні. Зупиняючи погану поведінку, дорослий повинен демонструвати спокій та доброзичливість, а не злість чи роздратування.

2. Зв'язок з дорослим та значущість

Для контролю над власними емоціями та поведінкою дитині потрібні прийняття та допомога дорослого. Відсторонення, ігнорування чи осудження посилять тривожність та буде заважати опанувати емоції.

3. Позитивна дисципліна орієнтована на довгострокову перспективу

Покарання та залякування можуть бути ефективні у моменті, але у довгостроковій перспективі призводять до втрати довіри дитини до дорослого.

4. Дитина засвоює норми соціальної поведінки, лише маючи модель для наслідування

Повага, піклування про оточуючих, способам вирішенню проблем, кооперації дитина може навчитися лише у тому випадку, якщо вона отримує модель бажаної поведінки від дорослих.

5. Заохочення дитини до пізнання власних можливостей та конструктивного використання своїх сил.

Переживання дитиною «ситуації успіху» позитивно впливає на її самоставлення, налаштовує на подальший розвиток.

*«**класний менеджмент**» - переклад з англ. classroom management - система правил та технік, що застосовується педагогом з метою організації дитячого колективу.